

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سایت اینترنتی گلزار نور
<http://golzarenoor.ir>

دعای صبح

دعای صَبَاحِ دَعَائِي که حضرت امیرالمومنین (ع) بعد از دو رکعت نماز صبح می خوانده و آن حضرت بلندترین مضامین حکمی، عرفانی و کلامی را در قالب الفاظ و عبارات ادبی بیان کرده است.

دعای صبح به **مفتاح الفتوح و رمز الكنوز** معروف است و برای اجابت دعاها، عزت، ثروت و عدم ذلت و حقارت نیکو است. (قرب نوافل، زهر اپاشنگ، ج ۲، ص ۵۶۳).

امام رضا (ع) درباره دعای صبح می فرماید: آیا شما را بر بزرگترین ذخیره دنیا و آخرت و جامع ترین گنج در عالم غیب و شهادت که حصار و قلعه محکمی است برای شما راهنمایی نکنم؟ از مولا علی (ع) نقل شده است: کسی که مداومت بر خواندن دعای صبح (بعد از نافله صبح) کند اگر عالم پر از بلا شود به او هیچ آسیبی نمی رسد و همیشه در نظر مردم عزیز و محترم می باشد و هیچ گاه دشمن نمی تواند به او ضرری برساند و هر کسی که با او دشمنی کند به خودش برمی گردد و به لطف الهی از مرگ ناگهانی و سختی ها در امان می باشد و به برکت این دعای صبح رزق و روزی او هر روز وسیع تر و گسترده تر می شود. مشهور خواندن این دعا پس از نماز صبح است در حالی که سید این باقی خواندن آن را پس از نافله صبح روایت نموده است و به هر کدام عمل شود مناسب است. (مفاتیح الجنان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

اللَّهُمَّ يَا مَنْ دَلَعَ لِسَانَ الصَّبَاحِ بِنُطْقِ تَبَلُّجِهِ وَ سَرَّحَ قِطْعَ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ بَعْيَاهِبِ تَلْجُلْجِهِ وَ أَنْقَنَ صُنْعَ الْفَلَكَ الدَّوَارِ فِي مَقَادِيرِ تَبَرُّجِهِ وَ شَعَّشَعَ ضِيَاءَ الشَّمْسِ بِنُورِ تَأَجُّجِهِ يَا مَنْ دَلَّ عَلَى دَاتِهِ بِدَاتِهِ وَ تَنَزَّهُ عَنْ مُجَانَسَةِ مَخْلُوقَاتِهِ وَ جَلَّ عَنْ مَلَأَمَةِ كَيْفِيَّاتِهِ يَا مَنْ قَرَّبَ مِنْ خَطَرَاتِ الظُّنُونِ وَ بَعُدَ عَنْ لَحْظَاتِ الْعُيُونِ وَ عَلِمَ بِمَا كَانَ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ يَا مَنْ أَرْقَدَنِي فِي مَهَادِ أَمْنِهِ وَ أَمَانِهِ وَ أَيْقَظَنِي إِلَى مَا مَنَحَنِي بِهِ مِنْ مَنِّهِ وَ إِحْسَانِهِ وَ كَفَّ أَكْفَ السُّوءِ عَنِّي بِيَدِهِ وَ سُلْطَانِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى الدَّلِيلِ إِلَيْكَ فِي اللَّيْلِ الْأَلِيلِ

خدایا، ای آن که زبان صبح را به گویایی تابش و روشنایی اش برآورد، شب تار را با تیرگیهای شدید به هم پیچیده اش به اطراف جهان فرستاد، و ساختمان سپهر گردون را در اندازه های زیبایش محکم نمود، و پرتو خورشید را به روشنایی شعلهورش در همه جا برافروزد، ای آن که بر ذاتش دلی است و از شباهت و

همگونی با آفریده‌گانش منزّه است و شأنش از سازگاری با کیفیات مخلوقاتش برتر است، ای آن‌که به باورهای گذرا بر دل نزدیک و از چشم‌انداز دیدگان سر دور است، و آنچه را هستی پیش از آنکه پدید آید می‌داند، ای آن‌که در گاهواره امن و امانش خوابانید مرا و به جانب آنچه از نعمتها و احسانش که بی‌دریغ به من بخشید بیدارم کرد و دستهای حوادث و آفات را با دست لطف و قدرتت از من بازداشت. خدایا، درود فرست به آن راهنمای به سویت در شب تیره و تاریک جاهلیت

و الْمَاسِكِ مِنْ أَسْبَابِكِ بِحَبْلِ الشَّرَفِ الْأَطْوَلِ وَ النَّاصِعِ الْحَسْبِ فِي ذُرْوَةِ الْكَاهِلِ الْأَعْبَلِ وَ الثَّابِتِ الْقَدَمِ عَلَى زَحَالِفِهَا فِي الزَّمَنِ الْأَوَّلِ وَ عَلَى آلِهِ الْأَخْيَارِ الْمُصْطَفَيْنِ الْأَبْرَارِ وَ افْتَحِ اللَّهُمَّ لَنَا مَصَارِيحَ الصَّبَاحِ بِمَفَاتِيحِ الرَّحْمَةِ وَ الْفَلَاحِ وَ أَلْبِسْنِي اللَّهُمَّ مِنْ أَفْضَلِ خَلْعِ الْهُدَايَةِ وَ الصَّلَاحِ وَ اعْرِسِ اللَّهُمَّ بِعَظْمَتِكَ فِي شَرْبِ جَنَائِي يَنَابِيعَ الْخُشُوعِ وَ أَجْرِ اللَّهُمَّ لِهَيْبَتِكَ مِنْ أَمَاقِي زَفَرَاتِ الدُّمُوعِ وَ أَدْبِ اللَّهُمَّ نَزْقَ الْخُرْقِ مِنِّي بِأَزْمَةِ الْقُنُوعِ

و آن جنگ زننده از میان ریسمانهایت به بلندترین رشته شرف و آن دارنده حسب پاک و ناب که برگرده استوارترین روشن شرافت قرار دارد، و آن ثابت قدم در لغزشگاههای دوران پیش از بعثت، و نیز بر خاندان او که بهترین انتخاب‌شدگان و برگزیدگان و نیکانند. خدایا! درهای روز را با کلیدهای رحمت و رستگاری به روی ما بگشا، و بر من از بهترین لباسهای هدایت و صلاح بپوشان، به عظمتت در آبشخور قلبم چشمه‌های فروتنی را بجوشان، و در برابر هیبتت از گوشه‌های دیگرانم روده‌های اشک سوزان جاری ساز، و مرا از بی‌پروایی و نادانی به مهارهای قناعت و خواری ادب فرما

الْهِي إِنْ لَمْ تَبْتَدِنِي الرَّحْمَةُ مِنْكَ بِحُسْنِ التَّوْفِيقِ فَمَنْ السَّالِكِ بِي إِلَيْكَ فِي وَاضِحِ الطَّرِيقِ وَ إِنْ أَسَلَمْتَنِي أَنْتَ لِقَائِدِ الْأَمَلِ وَ الْمُنَى فَمَنْ الْمُقْبِلِ عَشْرَاتِي مِنْ كِبَوَاتِ الْهُوَى وَ إِنْ خَدَلْتَنِي نَصْرَكَ عِنْدَ مُحَارَبَةِ النَّفْسِ وَ الشَّيْطَانِ فَقَدْ وَكَلْتَنِي خُدْلَانِكَ إِلَى حَيْثُ النَّصْبِ وَ الْحِرْمَانِ

خدایا اگر رحمت تو با توفیق نیکو از ابتدا شامل حال من نبود چه کسی راهنمای من به سویت در این راه روشن می‌بود؟ و اگر مهلتت مرا تسلیم آمل و آرزوهای باطل کند آنگاه چه کسی لغزشهایم را از فروافتادن در هوای نفس جبران می‌کند؟ و اگر به هنگام جنگ با نفس و شیطان یاریت مرا واگذارد این یارین نکردنت مرا در آغوش رنج و محرومیت اندازد

الْهِي أ تَرَانِي مَا أَتَيْتَكَ إِلَّا مِنْ حَيْثُ الْأَمَالُ أَمْ عَلَفْتِ بِأَطْرَافِ حِبَالِكَ إِلَّا حِينَ بَاعَدْتَنِي ذُنُوبِي عَنْ دَارِ [صِرْبَةٍ] الْوَصَالِ فَبِنَسِ الْمَطِيَّةِ الَّتِي امْتَطَتِ نَفْسِي مِنْ هَوَاهَا فَوَاهَا لَهَا لِمَا سَوَّلَتْ لَهَا ظَنُونُهَا وَ مَنَاهَا وَ تَبَا لَهَا لِحْرَاتِهَا عَلَى سَيِّدِهَا وَ مَوْلَاهَا إِلَهِي قَرَعْتُ بَابَ رَحْمَتِكَ بِيَدِ رَجَائِي وَ هَرَبْتُ إِلَيْكَ لِاجْنَا مِنْ فَرْطِ أَهْوَائِي وَ عَلَفْتُ بِأَطْرَافِ حِبَالِكَ أَنَامِلَ وَ لَانِي فَاصْفَحِ اللَّهُمَّ عَمَّا كُنْتُ [كَانَ] أَجْرَمْتُهُ مِنْ زَلِّي وَ خَطَائِي وَ أَقْلِنِي مِنْ صَرَعةِ رِدَائِي فَإِنَّكَ سَيِّدِي وَ مَوْلَايَ وَ مُعْتَمِدِي وَ رَجَائِي

خدای من، می‌بینی که به پیشگهت نیامدم مگر از جهتی که نسبت به رحمتت امروزها داشتم، یا چنگ نزدم به اطراف رشته استوارت مگر آنگاه که گناهانم مرا از خانه وصال تو دور ساخت، پس چه بد مرکبی است مرکب خواسته‌های باطل که نفسم بر آن سوار شده، وای بر این نفس که گمانهای بی‌مورد و آرزوهای نابجایش با همه زشتی در برابرش زیبا جلوه کرده! و مرگ بر او که سرور و مولایش جزات نموده! خدایا با دست امید در رحمتت را کوبیدم و از کثرت هوسرانی‌ام به پاهندگی به سویت گریختم و به کناره‌های رشته استوارت انگشتان محبتت را آویختم. بار خدایا از آنچه در گذشته مرتکب شدم، از لغزش و خطایم

چشمپوشی کن و از درافتادن به جامه تنگ گناه رهایم ساز که به یقین تویی سرور و مولا، و پشتیبان و امید من

وَأَنْتَ غَايَةُ مَطْلُوبِي وَ مُنَايَ فِي مُنْقَلَبِي وَ مَثْوَايَ إِلَهِي كَيْفَ تَطْرُدُ مَسْكِينَنَا النَّجَا إِلَيْكَ مِنَ الذُّنُوبِ هَارِبًا أَمْ كَيْفَ تُخَيِّبُ مُسْتَرْشِدًا قَصَدَ إِلَيَّ جَنَابِكَ سَاعِيَا [صَافِيَا] أَمْ كَيْفَ تَرُدُّ ظَمَانَ وَرَدَّ إِلَيَّ حِيَاضِكَ شَارِبًا كَلَا وَ حِيَاضِكَ مُتْرَعَةً فِي ضَنْكِ الْمُحُولِ وَ بَابِكَ مَفْتُوحٌ لِلطَّلِبِ وَ الْوُغُولِ وَ أَنْتَ غَايَةُ الْمَسْئُولِ [السُّؤْلِ] وَ نِهَائِيهِ الْمَأْمُولِ إِلَهِي هَذِهِ أَرْمَةٌ نَفْسِي عَقَلْتُهَا بِعِقَالِ مَشِيَّتِكَ وَ هَذِهِ أَعْبَاءُ ذُنُوبِي دَرَأْتُهَا بِعَفْوِكَ وَ رَحْمَتِكَ

و تویی منتهای خواسته و آرزوی من، در دنیا و آخرت، خدای من چسان درمانده‌ای را که در حال گریز از گناهان خویش به تو پناه بسته از خود می‌رانی؟ یا چگونه رهجویی را که شتابان قصد آستانت نموده ناامید می‌کنی؟ یا چگونه تشنه‌ای را باز می‌گردانی که وارد حوضه‌ای شده؟، البته که چنین نخواهی کرد زیرا حوضه‌ای رحمت در سخت‌ترین خشک‌سالیها لبریز و درگاه لطف همواره برای درخواست و وارد شدن باز است، تویی منتهای خواسته و نهایت آرزو. خدای من این مهار نفس من است که به پایبند مشیت بستم، و این بارهای سنگین گناهان من است که به پیشگاه عفو و رحمت انداختم

وَ هَذِهِ أَهْوَايَ الْمُضَلَّةَ وَ كَلَّتْهَا إِلَيَّ جَنَابَ لُطْفِكَ وَ رَأْفَتِكَ فَاجْعَلِ اللَّهُمَّ صَبَاحِي هَذَا نَازِلًا عَلَيَّ بِضِيَاءِ الْهُدَى وَ بِالسَّلَامَةِ [السَّلَامَةِ] فِي الدِّينِ وَ الدُّنْيَا وَ مَسَائِي جَنَّةً مِنْ كَيْدِ الْعَدَى [الْأَعْدَاءِ] وَ وَقَايَةً مِنْ مُرْدِيَاتِ الْهَوَى إِنَّكَ قَادِرٌ عَلَيَّ مَا تَشَاءُ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَ تُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ وَ تُدَلُّ مَنْ تَشَاءُ بِبَيْدِكَ الْخَيْرِ إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ تُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ تُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَ تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِكَ مَنْ ذَا يَعْرِفُ قَدْرَكَ فَلَا يَخَافُكَ

و این هوسهای گمراهکننده من است که به درگاه لطف و مهترت وا گذاشتم. بار خدایا! این صبح مرا چگونه آغاز کن که با پرتو هدایت و با سلامت دین و دنیا همراه باشد و شیم را سپری ساز از نیرنگ دشمنان و نگاهبانی گردان از هلاکتهای هوای نفس، که به یقین تو به هر چه خواهی توانایی، فرمانروایی را به هر که خواهی عنایت می‌کنی، و از هر که خواهی باز می‌ستانی، و هر که خواهی عزت می‌بخشی، و هر که اراده کنی به ذلت می‌نشانی، خوبی بدست توست، همانا بر همه چیز توانایی، شب را در روز درمی‌آوری، و روز را در شب، زنده را از مرده بیرون می‌آوری، و مرده را از زنده، زنده، و هر که را خواهی بی‌حساب روزی می‌دهی. معبودی جز تو نیست. بار خدایا! تنها تو را منزه می‌دارم و سپاس و ستایش می‌گویم، کیست که قدر تو را بشناسد و از مقام تو نترسد؟

وَ مَنْ ذَا يَعْلَمُ مَا أَنْتَ فَلَا يَهَابُكَ أَلْفَتْ بِقُدْرَتِكَ الْفِرْقَ وَ فَلَقْتَ بِلُطْفِكَ الْفَلَقَ وَ أَنْزَلْتَ بِكَرَمِكَ دِيَاغِي الْعَسَقِ وَ أَنْهَرْتَ الْمِيَاهَ مِنَ الصَّمِّ الصِّيَاخِيدِ عَذْبًا وَ أَجَاجًا وَ أَنْزَلْتَ مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَاجًا وَ جَعَلْتَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ لِلْبَرِيَّةِ سِرَاجًا وَ هَاجَا مِنْ غَيْرِ أَنْ تُمَارَسَ فِيهَا ابْتِدَآتُ بِهِ لُغُوبًا وَ لَا عِلَاجًا فَيَا مَنْ تَوَحَّدَ بِالْعِزِّ وَ الْبَقَاءِ وَ قَهَرَ عِبَادَهُ بِالْمَوْتِ وَ الْفَنَاءِ صَلَّى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَتْقِيَاءِ وَ أَسْمَعِ نِدَائِي

و کیست که بداند تو کسیتی آنگاه از تو نهراسد؟ با قدرت خود پراکنده را الفت بخشیدی و با مهربانیت سپیده‌دم را شکافتی و با کرم‌ت تاریکیهای شب را روشن نمودی، و آبهای شیرین و شور را از دل سنگهای سخت و خارا جاری کردی و از ابرهای گران بارانی فراوان فرو ریختی و خورشید و ماه را برای مردمان چراغی فروزان قرار دادی، بی‌آنکه در آنچه آغازگر پیدایشش بودی دچار خستگی و ناتوانی و

چارهجویی شوی ای آنکه در عزت و بقا یگانه است و بندگانش را به مرگ و فنا مقهور خود ساخته است، درود فرست بر محمد و خاندان پرهیزگارش و ندای مرا بشنو

وَ اسْتَجِبْ دُعَائِي وَ حَقِّقْ بِفَضْلِكَ أَمَلِي وَ رَجَائِي يَا خَيْرَ مَنْ دُعِيَ لِكَشْفِ الضَّرِّ وَ الْمَأْمُولِ لِكُلِّ [فِي كُلِّ] عُسْرٍ وَ يُسِّرْ بِيكَ أَنْزِلْتُ حَاجَتِي فَلَا تَرُدَّنِي مِنْ سُنِّي [بَاب] مَوَاهِبِكَ خَائِبًا يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ.

و دعایم را اجابت گو، و به فضل خود آرزو و امیدم را محقق فرما، ای بهترین کسی که برای برطرف ساختن هر بدحالی خوانده و برای هر سختی و آسانی آرزو شدی، نیازم را به پیشگاه تو فرود آوردم، پس از موهبتهای بلندپایه خود نامیدانه ردم مکن ای بزرگوار، ای بزرگوار، ای بزرگوار، به رحمتت ای مهربانترین مهربانان، و درود خدا بر بهترین آفریده‌اش محمد و اهل بیت او همه.

آنگاه به سجده رود و بگوید:

إِلَهِي قَلْبِي مَحْجُوبٌ وَ نَفْسِي مَعْيُوبٌ وَ عَقْلِي مَغْلُوبٌ وَ هَوَائِي غَالِبٌ وَ طَاعَتِي قَلِيلٌ وَ مَعْصِيَتِي كَثِيرٌ وَ لِسَانِي مُفَرِّقٌ بِالذُّنُوبِ فَكَيْفَ حِيلَتِي يَا سِتَّارَ الْعُيُوبِ وَ يَا عَلَامَ الْعُيُوبِ وَ يَا كَاشِفَ الْكُرُوبِ اغْفِرْ ذُنُوبِي كُلَّهَا بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ يَا غَفَّارُ يَا غَفَّارُ يَا غَفَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

خدای من، دلم در پرده‌های ظلمت پوشیده شده و جانم دچار کاستی گشته و عقل مغلوب هوای نفسم شده و هوای نفسم بر من چیره آمده، طاعتم اندک، و نافرمانیم بسیار، و زبانم اقرارکننده به گناهان است، چاره من چیست ای پردهپوش عیبه‌ها، ای دانای نهان‌ها، ای برطرف‌کننده غمها، همه گناهان مرا بیامرزد، به احترام محمد و خاندان محمد، ای آمرزنده، ای آمرزنده، ای آمرزنده به مهربانیت ای مهربان‌ترین مهربانان.

منبع مفاتیح الجنان

سایت اینترنتی گلزارنور

<http://golzarenoor.ir>

کانال های تلگرامی:

کانال قرآنی گلزارنور

@Golzarenoor

کانال نهج البلاغه امیرمؤمنان ع

@NahjbalagheMola